

geringspolitik forandres. Hvis man altsaa ikke tror, at den nuværende Regering selv er i Stand til at forandre sin Politik, vil det være naturligt, at man ved en politisk Bevægelse søger at fjerne den nuværende Regering. Nu forstaar jeg ogsaa enkelte Udtalelser, som ere faldne her i Salen, f. Eks. fra det ærede Medlem fra Storeheddinge (S. Scavenius) og for saa vidt ogsaa fra det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Bjssen), saaledes, at man altsaa ser hen til Aгрarforeningen som en politisk Magt, der skal gøre sig gældende paa den Maade, at den optræder med Angreb paa den nuværende Regering, og hvis det sker, er derved allerede meget bundet. Jeg ved nu ikke, om man med nogen Sikkerhed kan regne derpaa. Det forekommer mig, at Tingen staar saaledes, at Aгрarforeningen ganske sikkert endnu har samlet baade Højremænd og Venstremænd inden for sine Kammer, hvilket ganske simpelt er sket derved, at Aгрarforeningen har holdt sig saa fjernt fra Politik, som det overhovedet er muligt, idet den har holdt sig borte fra enhver Udtalelse om den nuværende Politik her i Landet. Jeg har ikke den sikre Tro, som det synes, at andre ærede Medlemmer have til, at man, naar det virkelig kommer til Stykket, kan vente en samlet Modstand mod Regeringen, en samlet Optræden fra Aгрarforeningens Side. Det er ganske mærkeligt dette og vanskeligt for mig at tro, at der pludselig her i Landet fra den største Del af Landets Behøvers Side, fra Landbrugernes Side, skal ske den Forandring, at de i et enkelt Aar stiftede om fra at være enten Højre eller Venstre til at være hverken Højre eller Venstre, men noget helt nyt. Det synes mig ikke sandsynligt. Nu er der ganske vist i Dag blevet omdelt paa vore Bladzer en Henvendelse fra Aгрarforeningen til Rigsdagen, og af den ser jeg, at Aгрarforeningen anbefaler Regering og Rigsdag at komme til Forlig, men jeg synes, at de Udtryk, hvori man henvender sig til os, ere saa vage, at de ikke ere forskellige fra mange Udtryk, hvori andre ærede samtidige og Medborgere have udtalt sig. Henvendelsen er ikke anderledes affattet end, at der kunde siges det samme baade fra Højre og Venstres Side, og saadanne Udtalelser have ikke tidligere haft stor Magt her. Skulde jeg lægge særlig Mærke til en enkelt af Ytringerne i Henvendelsen, skulde det være den Ytring i næstsidste Stykke, hvor Aгрarforeningen opfordrer os til at komme bort fra de „provisoriske og ind i de regelmæssige lovbundne Tilstande“. Det synes altsaa, at man maa

gaa ud fra, at hvis Aгрarforeningen har den lykkelige Haand, som det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds omtalte, ogsaa til at affatte Skrivelser, saa maa den mene, at de nuværende Tilstande ere lovbundne, og hvis Aгрarforeningen har den Opfattelse af Tilstanden, saa ved jeg ikke, hvor mange enten forhenværende eller nuværende Venstremænd, der ville tiltræde denne Opfattelse fra Aгрarforeningens Side. Jeg vil i det mindste for mit Bedkommende straks protestere derimod. Ganske vist ved jeg ikke, om man ikke mulig skal søge noget diplomatisk fint i dette Udtryk: „provisorisk lovbunden“, men saa vil jeg dog sige, at disse to Ord forekomme mig ikke at klinge rigtig godt sammen, der er en indre Disharmoni mellem dem, som jeg synes, at ikke en Gang den store Aгрarforening kan komme over. Og kan den det, bliver det ikke bedre derfor. Hvis Aгрarforeningen mener, at vor nuværende Tilstand er lovbunden, det vil altsaa sige: foreløbig lovbunden, kan jeg ikke begribe, hvorfor Aгрarforeningen er saa interesseret i at komme bort fra den, og for saa vidt heller ikke, hvorfor vi andre skulde være det. Saa kunde man jo godt, hvad der her modsiges, begynde det rolige Reformarbejde, hvis noget saadant kunde tænkes, uden i Forvejen at komme til Forlig. Men hvis denne Udtalelse overhovedet skal have nogen Bøgt, maa den betyde, at man først skal stræbe efter Forlig og dernæst søge Reformarbejdet fremmet, og hvis dette er Meningen, vilde ganske sikkert ikke det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds staa saa heldigt over for Aгрarforeningen, som han synes at mene at gøre efter de Udtalelser, hvormed han sluttede, og som jeg senere skal komme tilbage til. Det første, der kunde gøres fra denne store Forenings Side, maatte være, at forsøge paa at stæffe lovmæssige Tilstande her i Landet; men man kan ikke sige, som det ærede Medlem for Storeheddinge sagde i Gaar, at denne Aгрarforening skal komme som en ny Herkules og rense Augiasstalden, uden at se hverken til Højre eller Venstre; thi den er nødt til at se til Højre, idet det ikke er os, der have sprængt Forfatningen, men Regeringen. Det maa være en ren og stærk Venstreoptræden fra Aгрarforeningens Side, den maa fjerne Regeringen og søge at istandsætte den brudte Forfatning. Om det sker, ved jeg ikke, men jeg vil haabe det. Dog kan jeg ikke se, at det, der endnu er kommet fra Aгрarforeningens Side, giver noget sikkert Kendetegn paa, at noget saadant virkelig vil finde Sted.

Det vigtigste, der kunde tænkes gjort